

РЕФЕРАТ

Корольковой Вероники Валентиновны

Тема: Организация деятельности и делопроизводство судебных учреждений Великого Княжества Литовского (на примере Статутов 1529г., 1566г., 1588г.)

Ключевые слова: Статуты ВКЛ, система судебных учреждений ВКЛ, делопроизводство, архивное хранение документов.

Актуальность: После публикация Статутов 1529, 1566 и 1588г. произошла кодификация писаного права, что создало возможности обеспечения правопорядка и ограничения судебного произвола администрации. Статуты включали в себя нормы разрешения как гражданских, так и уголовных дел, а также поземельных споров. Изучение системы судебных учреждений ВКЛ является важной и актуальной задачей исторической науки. Стоит задача определить основные виды судебных учреждений ВКЛ, провести их классификацию и установить порядок организации работ в судах ВКЛ.

Цель дипломной работы - охарактеризовать на примере Статутов Великого Княжества Литовского 1529 г., 1566 г., 1588 г. уровень и эволюцию законодательного регулирования организации деятельности судебных учреждений Великого Княжества Литовского, ведения их делопроизводства и хранения документов. **Объект работы** – Статуты ВКЛ, **предмет** – система судебных учреждений ВКЛ, регламентация делопроизводства и архивного хранения документов в судебных учреждениях. **Методологической основой** дипломной работы стали принципы историзма, объективности и ценностного подхода.

Основные положения, выносимые на защиту. Анализ исследовательской литературы позволяет утверждать, что на сегодняшний день в исторической науке имеются работы, посвященные истории государства и права Беларуси в целом, а также отдельные труды по вопросам организации и функционирования определенных типов судебных учреждений в ВКЛ. XVI в. характеризовался новым этапом в развитии судебно-правовой системы на белорусских землях. Результатом систематизации правовых норм стало издание Статутов ВКЛ 1529, 1566 и 1588 гг. Право на территории Беларуси развивалось на протяжении веков под воздействием самых разнообразных правовых источников, однако его основу составило местное традиционное право.

Структура и объём дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, четырех глав, которые разделены на 10 параграфов, заключения, списка использованных источников и литературы. Общий объём работы – 65 страницы. Их них: список источников и литературы – 6(67 наименований), реферат на русском, белорусском и английском языках – 3.

РЭФЕРАТ

Каральковай Веранікі Валянцінаўны

Тэма: Арганізацыя дзейнасці і справаводства судовых устаноў Вялікага Княства Літоўскага (на прыкладзе Статутаў 1529г., 1566 года, 1588 г.)

Ключавыя словы: Статуты ВКЛ, сістэма судовых устаноў ВКЛ, справаводства, архіўнае захоўванне дакументаў.

Актуальнасць: Пасля публікацыі Статутаў 1529, 1566 і 1588 г. адбылася кадыфікацыя пісанага права, што стварыла магчымасці забеспячэння правапарадку і абмежаванні судовага самавольства адміністрацыі. Статуты ўключалі ў сябе нормы дазволу як грамадзянскіх, так і крымінальных спраў, а таксама поземельных спрэчак. Вывучэнне сістэмы судовых устаноў ВКЛ з'яўляецца важнай і актуальнай задачай гістарычнай навукі. Стаіць задача вызначыць асноўныя віды судовых устаноў ВКЛ, правесці іх класіфікацыю і ўсталяваць парадак арганізацыі работ у судах ВКЛ.

Мэта дыпломнай работы - ахарактарызаваць на прыкладзе Статутаў Вялікага Княства Літоўскага 1529 г., 1566 г., 1588 г. ўзровень і эвалюцыю заканадаўчага рэгулявання арганізацыі і дзейнасці судовых устаноў Вялікага Княства Літоўскага, іх вядзення справаводства і захоўвання дакументаў. **Аб'ект працы** – Статуты ВКЛ, **прадмет** – сістэма судовых устаноў ВКЛ, рэгламентацыя справаводства і архіўнага захоўвання дакументаў у судовых установах. **Метадалагічнай асновай** дыпломнай працы сталі прынцыпы гістарызму, аб'ектыўнасці і каштоўнасных падыходу.

Асноўныя палажэнні, якія выносяцца на абарону. Аналіз даследчай літаратуры дазваляе сцвярджаць, што на сённяшні дзень у гістарычнай навуцы маюцца працы, прысвечаныя гісторыі дзяржавы і права Беларусі ў цэлым, а таксама асобныя працы па пытаннях арганізацыі і функцыянавання пэўных тыпаў судовых устаноў у ВКЛ. XVI ст. ахарактарызаваўся новым этапам у развіцці судова-прававой сістэмы на беларускіх землях. Вынікам сістэматызацыі прававых нормаў стала выданне Статутаў ВКЛ 1529, 1566 і 1588 гг. Права на тэрыторыі Беларусі развівалася на працягу стагоддзяў пад уздзеяннем самых разнастайных прававых крыніц, аднак яго аснову склала мясцовае традыцыйнае права.

Структура і аб'ём дыпломнай работы. Дыпломная праца складаецца з ўвядзення, чатырох кіраўнікоў, якія падзеленыя на 10 параграфіў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц і літаратуры. Агульны аб'ём працы – 65 старонкі. З іх: спіс крыніц і літаратуры – 6(67 найменняў), рэферат на рускай, беларускай і англійскай мовах – 3.

ESSAY

Korolkova Veronika Valentinovna

Theme: Organization of activities and records management of the judicial institutions of the Grand Duchy of Lithuania (for example, Statutes 1529r., 1566r., 1588g.)

Keywords: the Statutes on the system of judicial institutions on records management, archival storage of documents.

Urgency: After the publication of the Statutes of 1529, 1566 and 1588g. occurred the codification of written law that has created the possibility of law enforcement and judicial limitations of arbitrary administration. The statutes included rules resolution of both civil and criminal cases and land disputes. Research on judicial institutions is an important and urgent task of historical science. The task is to determine the principal judicial institutions on, classify them and establish the organization of work in courts on.

The aim of the thesis - to describe on the example of the Statute of the Grand Duchy of Lithuania 1529, 1566, 1588 the level and evolution of legislative regulation of the organization of activities of judicial institutions of the Grand Duchy of Lithuania, conduct their office work and document storage. **The object of the work** – the Statutes, **the subject** – the system of judicial institutions on regulation of records management and archival storage of documents in judicial institutions. **The methodological basis** of the thesis were the principles of historicism, objectivity and value approach.

The main provisions for the thesis defense. The analysis of the research literature suggests that to date in the history of science there are works devoted to the history of state and law of Belarus as a whole, and individual works on the organization and functioning of certain types of judicial institutions in the on. The XVI century was characterized by a new stage in the development of the judicial system in Belarus. The result of systematization of legal norms was the publication of on Statutes of 1529, 1566 and 1588 years. Right on the territory of Belarus has evolved over centuries under the influence of a variety of legal sources, however, it was based on local traditional law.

The structure and scope of the thesis. The diploma work consists of introduction, four chapters, which are divided into 10 sections, conclusion, list of used sources and literature. The total amount of work – 65 pages. Them: the list of sources and literature – 6(67 items), the abstract in Russian, Belarusian and English languages – 3.